
Тема уроку:
Розділові знаки у
простому ускладненому
реченні

Просте ускладнене речення

Містить у собі	Приклади
1. Звертання	Мамо, схиляюсь перед іменем твоїм.
2. Однорідні члени речення	Рішуче й завзято почав писати. (В. Шевчук)
3. Відокремлені члени речення	Степ, омитий дощем, яскраво зазеленів
4. Вставні і вставлені слова, словосполучення і речення	Сьогодні, ймовірно, піде сніг. Мешканці будинку (переважно люди похилого віку) зранку зібрались у дворі.

Речення вважається ускладненим, якщо у ньому є:

- 0 А - декілька граматичних основ;
- 0 Б - звертання;
- 0 В - однорідні члени;
- 0 Г - понад два слова;
- 0 Г - вставні слова;
- 0 Д - відокремлені члени.

Ускладнене речення у рядку:

- 0 А - Микита зрозумів слова вчителя з першого разу, що було для нього неабияким досягненням.
- 0 Б - До мене підійшли дівчата.
- 0 В - Де це щастя заховалось?
- 0 Г - Понад чверть століття ми бачимо лише обман, кривду і зради.

Вправа. Випишіть речення з однорідними членами і підкресліть їх.

- 0* Ще не вмерла Україна, і слава, і воля.
- 0* Хочу бачити, знати, чути, і любити, й творити красу.
- 0* Тиша була переповнена всякими звуками.
- 0* І чого тільки тепер нема на ярмарку?
- 0* Життя не кінчається смертю, якщо залишається сад.
- 0* Співає осінь ніжно і журливо.
- 0* Він не любив гурту.
- 0* Говорила моя бесідниця дрібно, швидко, дзвінким сопрано.

Вправа. Вставте на місці пропусків звертання, вибравши слова з довідки. Розставте розділові знаки.

1. Не треба слів, не хмур .... брови й не схиляй лице своє сумне. 2. Не стелись .... не шуміть .... не печальте очі ви .... 3. О .... Прометея ти маєш душу молоду. 4. Дзвени ... у вітрах світової весни. 5. Лети ж о .... щоб день тобі на зміну прийшов новий. 6. Тобі ....і перший мій подих, і подих останній (*Із тв. В. Сосюри*).

Довідка. Кохана, туман, тополі, берези голі, мій народ, моя пісня крилата, ніч, країна моя.

Вправа. Запишіть речення, з'ясуйте, чим вони ускладнені. Поясніть розділові знаки.

- 0* Тонкий лист, облітаючи з жовтих дерев, лягає на плечі.
- 0* Я не знаю нічого ніжнішого, окрім берези.
- 0* Отак бринить мені, поету, життя у пісні дорогій.
- 0* Ліси уступали місце гірським сіножатям, м'яким і повним.
- 0* Акації стояли в цвіту, завітчані безліччю білих китиць.
- 0* Незважаючи на погану погоду, біля під'їзду театру панувало пошвавлення.
- 0* Там могили з буйним вітром в степу розмовляють, розмовляють сумуючи.
- 0* Ягід навколо, особливо дикої малини, була сила-силенна